

Αρχαία Ελληνική Γραμματεία

Α΄. ΚΕΙΜΕΝΟ: Ραψωδία Π, στίχοι 786-815, Ομήρου Ιλιάδα

Αλλ' όταν τέταρτην φοράν ὡσαν θεὸς ὀρμούσε,
τότε σου εφάνη, Πάτροκλε, τὸ τέλος τῆς ζωῆς σου
ὅτι σὴν μάχην σου 'λθ' εμπρὸς τρομακτικὸς ὁ Φοῖβος.
Καὶ δὲν τὸν εἶδε, ὡς ἔρχονταν, σὴν ταραχὴν τῆς μάχης,
μεσ τὴν κατάχνια ολόκλειστος· τοῦ ἐστήθη ὀπίσω ὁ Φοῖβος, 790
μὲ τὴν παλάμην πετακτὴν τοῦ ἐπάταξε τοὺς ὦμους
καὶ ὅλην τὴν ράχιν· κὶ ἐστρίψαν τὰ μάτια τοῦ Πατρόκλου.
Καὶ ὁ Φοῖβος ἀπ' τὴν κεφαλὴν τοῦ ἐπέταξε τὸ κράνος,
ποῦ ἀντήγησε, ὡς ἐκύλησε στὰ πόδια ἐκεῖ τῶν ἵππων·
καὶ ἡ χαίτη τοῦ στὰ χῶματα μολύνθη καὶ στὸ αἷμα. 795
Καὶ ὡς τότε δὲν ἐγίνετο νὰ μολυνθεῖ στὸ χῶμα
ὁ γκόνος λαμπροφούντωτος, ποῦ ἐσκεπε τ' ὠραῖο
μῆτωπο καὶ τὴν κεφαλὴν τοῦ θεοῦ Ἀχιλλέως·
καὶ τότε τὸ 'δῶκεν ὁ Ζεὺς τοῦ Ἑκτορος νὰ σκέπει
τὴν κεφαλὴν τοῦ κὶ ἐφθανε σ' αὐτόν ἡ μαύρ' ἡμέρα. 800
Κὶ ἐκόπη τὸ μακρόσκιο κοντάρι σὴν παλάμην
τὸ λογχοφόρο, τὸ βαρὺ, καὶ τοῦ 'πεσε ἀπ' τοὺς ὦμους
μὲ ὄλον τὸν τελαμώννα τῆς ἠ κροσσωμένη ἀσπίδα.
Καὶ ὁ Φοῖβος, τοῦ Διὸς υἱός, τὸν θώρακα τοῦ λύει.
Ἐθεσκούσθη ὁ Πάτροκλος, τοῦ ἐλύθησαν τὰ μέλη
καὶ θάμπωμένος ἐμείνε· καὶ ὀπίσω μὲ τὴν λόγῃην 805
τὸν ἐτύπησ' ἕνας Δάρδανος τῶν ὦμων εἰς τὴν μέσην,
ὁ Πανθοῖδης Εὐφορβος, ποῦ ἐπρώτευε τῶν ἄλλων
σὴν λόγῃην, εἰς τὸ τρέξιμο καὶ σὴν ἵππομαχίαν.
Ὅταν πολέμου ἀμάθητος πρωτήλθεν ἵππομάχος, 810
εἴκοσι ἄνδρες μόνος τοῦ κατέβασε ἀπ' τοὺς ἵππους.
Αὐτὸς πρῶτος σ' ἐλόγγισεν, ὦ Πάτροκλε ἵππομάχε,
καὶ δὲν σε φόνευσε, κὶ εὐθύς τὴν λόγῃην ἀπ' τὸ σῶμα
ἄρπαξε καὶ μεσ στὸν στρατόν ἐσύρθη, δὲν ἐστάθη
νᾶντιταχθεῖ στὸν Πάτροκλον, ἀν καὶ ξαρματωμένον. 815

Β. ΕΡΩΤΗΣΕΙΣ:

1. Ποιο εἶναι τὸ θέμα καὶ ποιο τὸ περιεχόμενο τῆς Ιλιάδας; (4 μονάδες)
2. Νὰ ἀποδώσετε τὸ νόημα τῆς ἐνότητος σὲ 10 τὸ πολὺ σειρές. (4 μονάδες)
3. α) Νὰ χωρίσετε τὴν ἐνότητα σὲ υποενότητες ἀνάλογα μὲ τὸ πρόσωπο ποῦ δρα ἐναντίον τοῦ Πατρόκλου καὶ νὰ γράψετε ἕνα πλαιγιότιτλο σὲ καθεμίᾳ.
β) Νὰ ἐντοπίσετε τοὺς στίχους ὅπου ὁ ποιητὴς χρησιμοποιοῖ τὴν ἀφηγηματικὴ τεχνικὴ τῆς προοικονομίας καὶ νὰ τὴν ἀναλύσετε. (6 μονάδες)
4. α) Ποιο ρόλο παίζει ὁ Φοῖβος στὸ θάνατο τοῦ Πατρόκλου; Ὁ τρόπος ποῦ δρα ὁ θεός (στ. 789-792) μειώνει ἠθικὰ τὸν ἴδιο ἢ προβάλλει περισσότερο τὴν ἀνδρεία τοῦ Πατρόκλου; Νὰ δικαιολογήσετε τὴν ἀπάντησή σας.
β) Ποια ὄπλα τῶν πολεμιστῶν τῆς ομηρικῆς ἐποχῆς ἐντοπίζετε μέσα στὸ κείμενο; Νὰ τα διακρίνετε σὲ ἐπιθετικὰ καὶ ἀμυντικὰ. (6 μονάδες)